

LR Seimo jaunimo ir sporto komisijos pirmininkui
LR Seimo jaunimo ir sporto komisijos nariams

LASV 20/I – 016
VILNIUS
2020-07-23

Kopija:

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

DĖL ATASKAITOS UŽ 2019 M. SPORTO RĖMIMO FONDO VEIKLOS REZULTATUS BEI 2020 M. SPORTO RĖMIMO FONDO FINANSAVIMO PASKIRSTYMĄ

Pasibaigus 2019 kalendoriniams metams, remiantis Europos praktikos gerojo valdymo principais bei vykdant STT iškeltus reikalavimus siekti skaidrumo, Seimo jaunimo ir sporto reikalų komisijos (toliau – Komisijos), **remiantis parlamentinės kontrolės teise**, prašome inicijuoti Sporto rėmimo fondo (toliau – Fondas) rezultatų už 2019 metų veiklą pareikalavimą iš atsakingų institucijų, bei šios ataskaitos viešą pristatymą artimiausiame Komisijos posėdyje.

Papildant prašymą, atkreipiame Jūsų dėmesį, kad pagrindinis Fondo tikslas yra **sportuojančių gyventojų skaičiaus didėjimas** bei reguliaraus mankštinimosi įpročio skatinimas, bet ne naujų pareiškėjų, kurie pateikė paraiškas į fondą, skaičiaus įvardijimas. Todėl, prašome Jūsų atkreipti dėmesį į žemiau įvardintus klausimus, kurie turi atsispindėti ataskaitoje bei viešai pristatyti visiems komisijos nariams:

2019 m. sporto rėmimo fondo veiklos rezultatai:

1. Kiek 2019 m. lėšų yra **realiai išmokėta** (ne paskirta) sporto projektų pareiškėjams?
2. Kaip sporto rėmimo fondo **finansavimo padidėjimas įtakojo sportuojančiųjų skaičiaus augimą** t.y. koks yra sportuojančių gyventojų skaičiaus padidėjimas lyginant su 2018 metų fondo rezultatais, kurie buvo pristatyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės posėdyje, atsiskaitant už 2018 metų fondo veiklos rezultatus?
3. Kiek paraiškų teikėjų ir dėl kokių priežasčių apskritai **atsisakė vykdyti projektus (atsisakė finansavimo)**, nors jiems finansavimas buvo patvirtintas?
4. Kiek atsakingos institucijos turi atvejų dėl lėšų (avanso) išieškojimo iš pareiškėjų, vykdžiusių veiklą neteisingai arba veiklos visai nevykdžiusių?
5. Kiek paraiškų teikėjų kreipėsi į Sporto projektų ginčų komisiją? Kokie ginčų rezultatai?
6. Kiek paraiškų teikėjų kreipėsi į teismą dėl projektų pervertinimų ar kitų dalykų susijusių su paraiškų vertinimu ir kt. ?
7. Kokia konkreči Fondo lėšų suma buvo išdalinta po pervertinimo be Sporto komisijos žinios?
8. Kokie konkretūs veiksmai yra padaryti dėl situacijos gerinimo/tobulinimo 2020 metams?

Tuo pačiu informuojame, kad paskelbus 2020 m. sporto rėmimo fondo finansuojamų projektų sąrašus paaiškėjo keletas, mūsų manymu, labai ydingų dalykų, susijusių su valdininkų savivale, neskaidrumu ir aiškiomis tendencijomis:

1. Sporto projektų komisija vadovaudamasi Sporto įstatymo suteikta teise peržiūrėjusi projektų turinį rekomendavo neskirti finansavimo didžiajai daliai projektų, kur pareiškėjai yra švietimo įstaigos, tačiau Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos valdininkas/ai atmetė Sporto komisijos argumentus kaip nepagrįstus ir **daugiau kaip 420 tūkstančių eurų finansavimą vistiek skyrė švietimo įstaigoms**. Pažymėtina yra tai, kad projektai teikiami į fizinio aktyvumo **plėtojimo kryptį**. Tuo tarpu visos švietimo įstaigos, ypač darželiai, yra aiškiai visuose teisės aktuose apibrėžtos savo dydžiu tikslinės grupės. Jos yra uždaros, vykdo iki mokyklinio ugdymo procesą ir sporto rėmimo fondo lėšomis sprendžia švietimo kokybės klausimus – jokios fizinio aktyvumo plėtotės švietimo įstaigos nevykdo, nes ir vykdyti negali.

2. Ydinga ir neskaidru yra tai, kad pvz. **VISI 8 komisijos nariai** įskaitant komisijos pirmininkę K. Tiesnesytę **rekomendavo ministrui nefinansuoti**(2020 04 23 d. protokolas, 2.5 punktas) kai kurių projektų, tačiau visų komisijos narių argumentų nefinansuoti **vienam ar keliems ŠMSM valdininkams neužteko** ir pvz. vienam darželiui buvo paskirtas beveik 200 tūkst eurų finansavimas (28 mėn.). Šiuo atveju kyla klausimai, kad sporto rėmimo fondo reforma privedė prie rezultato, jog sužaidus visus procedūrinius veiksmus numatytus įstatyme, galiausiai fondą paskirsto vienas ar keli ministerijos valdininkai prisidengdami savo susikurtomis taisyklėmis. Kas leidžia ir kokią sporto rėmimo fondo praktiką formuoja tokia ŠMSM valdininkų savivalė? Pateikiame Jums vieną pvz. kaip anot ŠMSM valdininkų komisijos narių nuomonė „nebuvo išsamiai pagrįsta“ ir finansavimas vistiek buvo skirtas:

Sporto komisijos argumentai (8 komisijos nariai balsavo – nefinansuoti) vertinant vieno darželio projekto turinį:	ŠMSM valdininkų argumentai:
<p>Pareiškėjas paraiškoje teigia: „<u>Ikimokyklinio ugdymo auklėtojos fizinio aktyvumo veiklas integruos į į ugdymo procesą</u> (4.1.1. veiklos uždavinio veiklos aprašymas) “.....,ne mažiau kaip vieną val. kasdien lauke organizuos fizinio ugdymo veiklas“)</p> <p>Pažymėtina, kad pagal 2016 m. sausio 26 d. Nr. V-93, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro, įsakymą „Dėl Lietuvos higienos normos HN 75:2016 „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“IX skyrius (vaikų priėmimas, dienos režimas), punktas:</p> <p>83. <i>Vaiko dienos režimas turi atitikti vaiko fiziologinius poreikius, jo amžiaus ypatumus, sveikatos būklę.</i></p> <p>84. <u>Aktyvi fizinė veikla turi būti organizuojama kasdien, atsižvelgiant į vaikų amžių ir sveikatos būklę.</u></p> <p>85. <u>Kasdien 2 kartus šviesiu paros metu vaikai turi būti išvedami į lauką. Vaikų veikla lauke neorganizuojama, kai oro sąlygos kelia riziką vaikų sveikatai.</u></p> <p>Taigi projektas jokios plėtotės nevykdo, projekto paraiškoje nurodytos veiklos nėra išskirtinės, ir be projekto finansavimo iš Sporto rėmimo fondo, jų įgyvendinimas <u>PRIVALO BŪTI UŽTIKRINTAS ikimokyklinio ugdymo procese vykdant aukščiau įvardintus teisės aktus!</u></p> <p>Išlaidų panaudojimo FA plėtotės atžvilgiu yra visiškai teorinis. Tikslinė grupė yra uždara (darželis) prieinamumas prie įvardintų veiklų iš išorės - ribotas, bendruomenės įtraukimas hipotetinis (epizodinis ir „aktyvaus žiūrovo“ vaidmens) neskatinantis tėvų reguliariai mankštintis, plėtotė projekte visiškai neatskleista – veikos uždara, tikslinė grupė uždara. Iš esmės kalbama apie tuos pačius unikalius 600 dalyvių (poreikis iš fondo beveik 200 tūkst eurų) dalyvaujančius ikimokyklinio ugdymo procese kurie kartojasi uždaviniuose t.y. 4.1.1. fizinė veikla <u>3k per savaitę ugdymo proceso metu</u>, 4.1.2. <u>supažindinimas su sporto šakomis lauke</u> – tie patys 600 vaikų, tos pačios FA veiklos tik pridėta pažintis su sporto šakomis (nors tai akivaizdus FA turinio ugdymo procese, klausimas).</p> <p>Papildomų pedagogų įdarbinimu (beveik 60 proc. prašomų fondo lėšų) siekiama ikimokyklinio ir prieš mokyklinio amžiaus vaikų ugdymo programos kokybės gerinimo, o ugdymo kokybės turinio bei su jo gerinimu susiję procesai negali būti sprendžiami per sporto rėmimo fondą. Sporto rėmimo fondas, o ypač ši sritis pirmiausia sprendžia fizinio aktyvumo plėtotės, o ne prastos švietimo kokybės ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigose klausimus.</p> <p>Todėl, švietimo kokybės gerinimo klausimų, kurie tiesiogiai siejasi su ugdymo procesu (t.y. Privalo būti vykdomos ir be papildomų sporto fondo lėšų pagal aukščiau minėtus teisės aktus), Sporto rėmimo fondo lėšomis siūlau nefinansuoti.</p>	<p>Po atlikto turinio ir išlaidų pagrįstumo vertinimo paraiškai skirta 91,5 balai. Sporto projektų komisija 2020 m. gegužės 20 d. protokolu Nr. SG2-4 sporto projektui siūlė neskirti finansavimo. Atsižvelgiant į Sporto projektų komisijos nurodytus motyvus, <u>kurie nebuvo išsamiai pagrįsti</u> Sporto rėmimo fondo veiklą reglamentuojančių teisės aktų nuostatomis ir faktinėmis aplinkybėmis, dėl kurių sporto projektui finansavimas neturėtų būti skiriamas, todėl pritariama ekspertiniam paraiškos turinio ir išlaidų pagrįstumo vertinimui. Pagal švietimo įstatymą 2 str. 2 d. Bendrasis ugdymas skirstomas į pradinį, pagrindinį ir vidurinį ugdymą. Atkreiptinas dėmesys, kad pagal įstatymo 7 ir 8 str, ikimokyklinis ir priešmokyklinis ugdymas nėra vykdomi pagal bendrojo ugdymo programą.</p>

3. Pažymėtina yra įdomus faktas kuris nusako ŠMSM besiformuojančią tendenciją, **kad VISI švietimo įstaigų projektai**, kurie 2020 m. Sporto projektų komisijos buvo rekomenduotini kaip nefinansuojami, dėl nefinansavimo pateikiant aiškius argumentus vertinant turinį, **ministerijos valdininku buvo gražinti į finansuojamų projektu sąrašą** ir finansuojami.
4. Galiausiai pateiksime Jums proporcijas VIENO darželio metinis finansavimas (daugiau kaip 96 tūkst. Eurų, iš sporto rėmimo fondo (imant 1 metų laikotarpį) lenkia:
  - 1.1.1. **3 strateginių** sporto šakų federacijų metinį finansavimą;
  - 1.1.2. **15 olimpinių** sporto šakų federacijų metinį finansavimą;
  - 1.1.3. **22 neolimpinių** sporto šakų federacijų metinį finansavimą;
  - 1.1.4. **12 masinio (mėgėjų)** sporto skėtinių organizacijų metinį finansavimą.

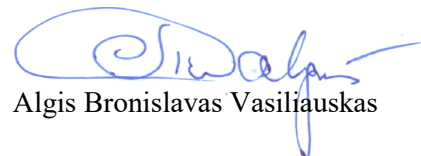
Taigi, darželio metinis finansavimas yra didesnis nei 52 visoje šalyje veikiančių sporto šakų federacijų metinis finansavimas. Negana to, visų darželių ir kt. švietimo įstaigų darbuotojai, pastatai, veikla ir kitas priemonės jau yra finansuojamos iš valstybės biudžeto, kyla natūralus klausimas kodėl sporto rėmimo fondo lėšomis turi būti finansuojamas švietimo kokybės klausimai ikimokyklinio ugdymo procese?

5. Galiausiai paaiškėjo, kad paskelbus finansuojamus ir nefinansuojamus projektų sąrašus dešimtys projektų liko nepaviešinti apie tai oficialiai niekur neskelbiant. Pasirodo, kažkas ministerijoje po to, kai sporto komisija rekomendavo skirti arba neskirti finansavimo sugalvojo projektus pervertinti! Nei pareiškėjai, nei komisija apie tai nebuvo informuoti. Maža to, komisijai projektų pervertinimo išvados teikti ministrui šiais metais nebuvo leista. Šis faktas dar kartą įrodo, kad ministerijos valdininkai savivaliauja, administravimo veiklą vykdo netinkamai, neturėdami laiko nuovokos, atsakomybės prieš pareiškėjus taip žlugdydami visuomeninių sporto organizacijų veiklą.

Tikimės, kad išsakytos nuomonės ir argumentai Seimo jaunimo ir sporto komisijos nariams padės aiškiau suprasti 2 metus šalyje besitęsiantį sporto rėmimo fondo reformos chaosą, sporto sistemos nesuvokimą bei besiformuojančias ydingas tendencijas.

Prašome Jūsų naudojantis parlamentinės kontrolės teise inicijuoti aukščiau įvardintų klausimų sprendimą.

Pagarbiai,
LASV prezidentas,
Sporto projektų komisijos narys

Algis Bronislavas Vasiliauskas